

WIPO'nun Taraf Ülkelerden Gelen Geçici Ret Kararlarına İtiraz Süresiyle İlgili Yeni Düzenlemesi

Madrid Birliği'nin 6-14 Temmuz 2023 tarihli 25. Olağan Genel Kurulu'nda bazı önemli değişiklik kararları alındı. Hem Madrid Anlaşması'na ("Anlaşma") taraf ülke ofislerini (Contracting Parties) ("Taraf Ülkeler") hem de uluslararası marka tescil ("IR") başvurusunda bulunacak tarafları direkt olarak etkileyecek en önemli değişiklik, Markaların Uluslararası Tesciline İlişkin Madrid Anlaşmasına İlişkin Protokol Kapsamındaki Yönetmelik²'in 17. Maddesi'nde gerçekleşti.

İlgili değişiklik, Anlaşma'ya Taraf Ülkeler'in, bir IR başvurusunun kendi ülkelerinde reddedilmesi sonucu başvuru sahiplerine, bu ret kararına karşı cevap vermesi veya itiraz etmesi için tanıdığı sürelerle ilgilidir. Bahsi geçen ret kararları, hem ilk inceleme olarak da bilinen re'sen (*ex officio*) hem de markaların ilan süresi boyunca üçüncü taraflardan gelen itiraz sonucu yapılan inceleme sonucu verilen kararları (veya her ikisini birden) kapsamaktadır³.

1 Kasım 2023'te yürürlüğe giren değişikliğe göre, Anlaşma'ya Taraf Ülkeler tarafından, IR başvuru sahiplerine, yukarıda bahsedilen ret kararlarına karşı cevap veya itiraz sunması için tanınacak sürenin 2 aydan az olmaması gerekmektedir⁴. Bahsedilen sürenin, 2 ay veya 60 ardışık gün veya 60 takvim günü olduğu belirtilmiştir⁵.

Peki bu değişikliğin önemi nedir? Bilindiği gibi Madrid Sistemi'ni kullanarak onlarca farklı ülkede aynı anda marka tescil başvurusu yapabiliyoruz. Başvuru anında sahip olduğumuz bu pratikliğe, ne yazık ki başvuru sürecinde de aynı ölçüde sahip olamıyoruz. İnceleme aşamasına giren başvurular, her ülkenin kendi ulusal mevzuatına göre ilerlemekte ve bundan sonraki birçok işlem de ilgili süreler de o ülkenin uygulamalarına göre belirlenmektedir. Hal böyle olunca, başvuru aşamasında çok büyük bir kolaylıkla sisteme giren başvuru sahiplerini, ilerleyen aşamalarda daha karmaşık süreçler karşılayabiliyor. Bu karmaşıklıkların başında, Taraf Ülkeler'in verdiği ret kararlarına itiraz sunma süresindeki farklılıklar, bu sürelerin bazı ülkelerde çok kısa olması veya bu sürelerin hesaplanma biçimindeki çeşitlilikleri sayabiliriz. Tüm bu farklılıkları yönetmek, başvuru sahipleri için zaman zaman oldukça zorlayıcı olabilmektedir. İşte anılan karar, bu sorunu çözmeye yönelik atılmış önemli bir adımdır.

Yapılan değişiklik, gerek ret kararlarına karşı **minimum** cevap süresinin tüm Taraf Ülkeler'de yeksenaklığını sağlamak gerekse de yetersiz denebilecek kadar kısa süreler tanıyan Taraf Ülkeler'de daha makul bir süre tanınması adına başvuru sahiplerinin lehine diyebileceğimiz bir gelişmedir.

Uygulamaya geçme aşaması ile ilgili olarak, Anlaşma'ya Taraf Ülkeler için de bazı önemli tarihler belirlenmiştir. Bahsettiğimiz değişikliği uygulamaya koymak üzere kendi mevzuatlarında gerekli olan adaptasyonu sağlamaları için Taraf Ülkeler'e 1 Şubat 2025 tarihine kadar süre tanınmıştır⁶. Bu süreden önce Uluslararası Büro'ya bildirimde bulunmak kaydıyla, gerekli adaptasyonun 1 Şubat 2025'ten sonra da tamamlanması mümkün olabilecektir⁶.

Türkiye'nin seçildiği IR başvuruları için herhangi bir değişiklik veya yenilik söz konusu olmamıştır zira, Türkpatent tarafından verilen ret kararlarına karşı itiraz sunma süresi hali hazırda zaten 2 aydır⁷.

Madrid Sistemi kullanıcılarından alınan şikayetler üzerine, Markaların Uluslararası Tesciline ilişkin Madrid Sisteminin Yasal Gelişimi Çalışma Grubu ("Çalışma Grubu") tarafından yıllardır üzerinde çalışılan bu değişikliğin arkasında ciddi çalışma ve emeğin olduğunu söyleyebiliriz. 2019⁸ ve 2021⁹ yıllarına ait raporlar da aslında bu çalışmaların uzun süredir gündemde olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, başvuru sahipleri için olumlu bir gelişme olan bu değişikliğin, Madrid Sistemi'nin tercih edilme yüzdesinde de artış sağlayacağı görüşündeyim. Bu ve benzeri harmonizasyon çalışmalarının zaman içinde somut kararlarla sonuçlanması, fikri ve sınai mülkiyet haklarının küresel olarak korunmasına ilişkin süreçlerin yalınlaşması, hızlanması ve daha verimli hale gelmesi adına önem arz etmektedir.

Kaynaklar:

¹ : https://www.wipo.int/meetings/en/details.jsp?meeting_id=75063

² : Regulations under the Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks (as in force on November 1, 2023) :
<https://www.wipo.int/wipolex/en/text/588448>

³ : Rule 17 (1) (a) of Regulations under the Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks

⁴ :Rule 17 (2) (vii) of Regulations under the Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks

⁵ : https://www.wipo.int/edocs/madrdocs/en/2023/madrid_2023_26.pdf

⁶ : Rule 40 (8) of Regulations under the Protocol Relating to the Madrid Agreement Concerning the International Registration of Marks

⁷ : 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu, Madde 20-(2)

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.6769.pdf>

⁸ : https://www.wipo.int/edocs/mdocs/madrid/en/mm_ld_wg_17/mm_ld_wg_17_5.docx

⁹ : https://www.wipo.int/edocs/mdocs/madrid/en/mm_ld_wg_19/mm_ld_wg_19_3.pdf

*Marka Vekili, Juniper IP Consultancy, esra@juniper-ip.com